392L0003

Nr L 35/24 *EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING* 12.2.92

RÅDETS DIREKTIV 92/3/EURATOM

av den 3 februari 1992

om övervakning och kontroll av transport av radioaktivt avfall mellan medlemsstater samt till och från gemenskapen

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artiklarna 31 och 32 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag(1), som har utarbetats efter yttrande från en grupp personer som har utsetts av Vetenskapliga och tekniska kommittén bland medlemsstaternas vetenskapliga experter.

med beaktande av Europaparlamentets yttrande(2),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande(3), och

med beaktande av följande:

Den 2 februari 1959 antog rådet direktiv som fastställer de grundläggande normerna för befolkningens och arbetstagarnas hälsoskydd mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning(4), ändrade genom direktiv 80/836/Euratom(5) och direktiv 84/467/Euratom(6).

Enligt artikel 2 i direktiv 80/836/Euratom skall dessa grundläggande normer bland annat vara tillämpliga på transporter av naturliga och icke naturliga radioaktiva ämnen.

Enligt artikel 3 i direktiv 80/836/Euratom skall varje medlemsstat göra rapportering obligatorisk för de verksamheter som medför att en risk uppstår på grund av joni- serande strålning. Mot bakgrund av eventuella faror och andra relevanta överväganden, skall det, i de fall en medlemsstat beslutar om detta, krävas godkännande före utförandet av sådana verksamheter.

För att uppfylla kraven i artikel 3 i direktiv 80/836/Euratom har medlemsstaterna inom sina territorier infört ett system som fastställer de grundläggande normerna i enlighet med artikel 30 i Euratomfördraget. Medlemsstaterna skall därför även fortsättningsvis säkerställa en liknande skyddsnivå inom sina territorier genom interna kontroller på grundval av nationella regler som skall stå i överensstämmelse med gällande gemenskapskrav och internationella krav.

För arbetstagarnas och befolkningens hälsoskydd är det för transport av radioaktivt avfall mellan medlemsstater samt till och från gemenskapen nödvändigt att kräva ett system för godkännande för utförandet av transporten. Detta krav överenstämmer med gemenskapens subsidaritetsprincip.

Enligt Europaparlamentets resolution av den 6 juli 1988 om resultatet av arbetet i undersökningskommittén för hantering och transport av radioaktiva ämnen(7) behövs bland annat omfattande gemenskapsregler för att göra gränsöverskridande transporter av radioaktivt avfall till föremål för ett system av stränga kontroller och tillstånd från ursprung till lagring.

Rådets direktiv 84/631/EEG av den 6 december 1984 om övervakning och kontroll inom Europeiska gemenskapen av gränsöverskridande transporter av farligt avfall(8) är inte tillämpligt på radioaktivt avfall.

Genom beslut nr 90/170/EEG(9) har rådet beslutat att gemenskapen skall delta i Baselkonventionen av den 22 mars 1989 om kontroll av gränsöverskridande transporter och slutligt omhändertagande av farligt avfall. Konventionen i fråga är inte tillämplig på radioaktivt avfall.

Alla medlemsstater har anslutit sig till Internationella atomenergiorganets (IAEA) tillämpningskodex vad avser internationell gränsöverskridande transport av radioaktivt avfall.

Hanteringen av radioaktivt avfall gör det nödvändigt med övervakning och kontroll samt ett obligatoriskt och gemensamt anmälningsförfarande för transport av sådant avfall.

Åtgärder för kontroll i efterhand av transporter är nödvändigt.

De behöriga myndigheterna i de medlemsstater som är bestämmelseland bör ha möjlighet att invända mot transporter av radioaktivt avfall.

(1) EGT nr C 210, 23.8.1990, s. 7.
(2) EGT nr C 267, 14.10.1991, s. 210.
(3) EGT nr C 168, 10.7.1990, s. 18.
(4) EGT nr 11, 20.2.1959, s. 221/59.
(5) EGT nr L 246, 17.9.1980, s. 1.
(6) EGT nr L 265, 5.10.1984, s. 4.
(7) EGT nr C 235, 12.9.1988, s. 70.
(8) EGT nr L 326, 13.12.1984, s. 31. Direktivet senast ändrat genom direktiv 86/279/EEG (EGT nr L 181, 4.7.1986, s. 13).
(9) EGT nr L 92, 7.4.1990, s. 52.

Det är också önskvärt för de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är ursprungsland och den eller de medlemsstat/er som är transitland/länder att, under förutsättning av vissa kriterier, kunna fastställa villkor vad avser transport av radioaktivt avfall inom deras territorium.

För att skydda människors hälsa och miljön mot de faror som sådant avfall ger upphov till, skall hänsyn tas till risker som uppstår utanför gemenskapen. Vad avser radioaktivt avfall som förs in i eller förs ut ur gemenskapen, skall därför det tredje land som utgör bestämmelseort eller ursprungsort och ett eller flera tredje länder som utgör transitland/länder tillfrågas och informeras samt skall ha gett sitt samtycke.

Den fjärde AVS-EEG-konventionen undertecknad i Lomé den 15 december 1989 innehåller särskilda bestämmelser för export av radioaktivt avfall från gemenskapen till icke-medlemsstater som har undertecknat konventionen.

Radioaktivt avfall kan innehålla radioaktiva ämnen enligt definitionen i kommissionens förordning (Euratom) nr 3227/76 av den 19 oktober 1976 om tillämpningen av bestämmelserna om Euratoms säkerhetskontroll[1] och transport av sådana ämnen skall vara föremål för den internationella konventionen om fysiskt skydd av kärnämne (IAEA 1980).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

Räckvidd

Artikel 1

1. Detta direktiv skall vara tillämpligt på transport av radioaktivt avfall mellan medlemsstater samt till och från ge-menskapen närhelst kvantiteter och koncentration överskrider de nivåer som har fastställts i artikel 4 a och 4 b i direktiv 80/836/Euratom.

2. Särskilda bestämmelser vad avser återtransport av sådant avfall anges i avdelning IV.

Artikel 2

I detta direktiv avses med

— *radioaktivt avfall*: ämnen som innehåller eller är kontaminerade med radionuklider och för vilka det inte finns någon användning,

— *transport*: transport av radioaktivt avfall från ursprungsorten till bestämmelseorten, inklusive lastning och lossning,

— *innehavare av radioaktivt avfall*: en fysisk eller juridisk person som, innan en transport utförs, har det juridiska ansvaret för sådana ämnen och avser att transportera dem till en mottagare,

— *mottagare av radioaktivt avfall*: en fysisk eller juridisk person som sådana ämnen transporteras till,

— *ursprungsort* och *bestämmelseort*: orter som är belägna i två olika länder, antingen gemenskapens medlemsstater eller tredje land, följaktligen kallade "ursprungsland" och "bestämmelseland",

— *behöriga myndigheter*: myndigheter som enligt ursprungs-, transit-, eller bestämmelseländernas lagar eller föreskrifter har befogenhet att genomföra det system av övervakning och kontroll som definieras i avdelning I–IV. Dessa behöriga myndigheter skall utses enligt artikel 17.

— *sluten strålkälla:* den innebörd som ges i direktiv 80/836/Euratom.

Artikel 3

De förfaranden som behövs för transport skall följa gemenskapsbestämmelser, nationella bestämmelser och internationella avtal om transport av radioaktiva ämnen.

AVDELNING II

Transport mellan medlemsstater

Artikel 4

En innehavare av radioaktivt avfall som avser att transportera sådant avfall eller vidta åtgärder för att utföra en sådan transport skall inge en ansökan om tillstånd till de behöriga myndigheterna i ursprungslandet. Dessa behöriga myndigheter skall översända sådana ansökningar för godkännande till de behöriga myndigheterna i bestämmelselandet och eventuella transitländer.

För detta ändamål skall de använda det standarddokument som avses i artikel 20.

Översändandet av dokumentet skall inte på något sätt påverka det påföljande beslut som avses i artikel 7.

Artikel 5

1. En ansökan som avser mer än en transport kan översändas, förutsatt att

— det radioaktiva avfall den avser i huvudsak har samma fysikaliska, kemiska och radioaktiva egenskaper, och

[1] EGT nr L 363, 31.12.1976, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (Euratom) nr 220/90 (EGT nr L 22, 27.1.1990, s. 56).

— transporterna skall göras från samma innehavare till samma mottagare och inbegripa samma behöriga myndigheter, och

— om transporterna berör tredje land, transit sker via samma gränsstation vid införsel till eller utförsel från gemenskapen och via samma gränsstation hos berörda tredje land, om inte de behöriga myndigheterna i fråga har träffat en annan överenskommelse.

2. Tillståndet skall vara giltigt i högst tre år.

Artikel 6

1. Senast två månader efter mottagandet av den korrekt ifyllda ansökan skall de behöriga myndigheterna i bestämmelselandet och eventuella transitländer meddela de behöriga myndigheterna i ursprungslandet om de accepterar, om de ställer villkor som de anser nödvändiga eller om de vägrar att ge sitt godkännande.

För detta ändamål skall de använda det standarddokument som avses i artikel 20.

2. De villkor som medlemsstaternas behöriga myndigheter ställer, antingen det rör sig om ett transitland eller ett bestämmelseland, får inte vara strängare än de villkor som har fastställts för liknande transporter inom dessa stater och skall följa gällande internationella avtal.

Vid vägran att ge godkännande, eller då villkor ställs för godkännande, skall anledningen för detta redovisas i enlighet med artikel 3.

3. De behöriga myndigheterna i bestämmelselandet eller eventuella transitländer får begära att ytterligare en tid på högst en månad läggs till den period som anges i punkt 1 innan de tillkännager sin ståndpunkt.

4. Om det när de perioder som anges i punkt 1 och om så är lämpligt punkt 3, har löpt ut inte har inkommit något svar från de behöriga myndigheterna i bestämmelselandet eller de avsedda transitländerna, skall dessa länder anses ha gett sitt godkännande för den begärda transporten, om de inte, i enlighet med artikel 17, har informerat kommissionen om att de generellt sett inte accepterar detta automatiska förfarande vad avser godkännande.

Artikel 7

Om alla de tillstånd som krävs för en transport har beviljats har de behöriga myndigheterna i ursprungslandet rätt att ge tillstånd till innehavaren av det radioaktiva avfallet att skicka iväg det; de skall informera de behöriga myndigheterna i bestämmelselandet och i eventuella transitländer.

För detta ändamål skall de använda det standarddokument som avses i artikel 20. Ytterligare krav som ställs på sådana transporter skall bifogas detta dokument.

Detta tillstånd skall inte på något sätt påverka det ansvar som innehavaren, transportören, ägaren, mottagaren eller andra fysiska eller juridiska personer som berörs av transporten har.

Artikel 8

Utan att det påverkar några andra dokument som skall bifogas enligt andra relevanta rättsliga bestämmelser skall de dokument som avses i artiklarna 4 och 6 åtföljа varje transport som omfattas av detta direktiv, inklusive de fall då, i enlighet med artikel 5, mer än en transport har godkänts.

Då transporten sker per tåg skall de behöriga myndigheterna i alla berörda länder ha tillgång till dessa dokument.

Artikel 9

1. Inom 15 dagar efter mottagandet skall mottagaren av det radioaktiva avfallet till de behöriga myndigheterna i sin medlemsstat sända ett bekräftelsebrev, varvid han skall använda det standarddokument som avses i artikel 20.

2. De behöriga myndigheterna i bestämmelselandet skall sända kopior av bekräftelsen till de övriga länder som berörs av transporten. De behöriga myndigheterna i ursprungslandet skall sända en kopia av bekräftelsen till den ursprunglige innehavaren.

AVDELNING III

Import till och export från gemenskapen

Artikel 10

1. Om avfall som omfattas av detta direktiv skall införas i gemenskapen från ett tredje land och bestämmelselandet är en medlemsstat, skall mottagaren inge en ansökan om tillstånd till de behöriga myndigheterna i den medlemsstaten, varvid han skall använda det standarddokument som anges i artikel 20. Mottagaren skall agera som innehavare och de behöriga myndigheterna i bestämmelselandet skall agera som om de var de behöriga myndigheterna i det ursprungsland som avses i avdelning II vad avser transitlandet/länderna.

2. Om avfall som omfattas av detta direktiv skall införas i gemenskapen från ett tredje land och bestämmelselandet inte är en medlemsstat, skall den medlemsstat till vars territorium avfallet först införs i gemenskapen anses vara ursprungsland vad avser den transporten.

3. För transporter som omfattas av punkt 1 skall den mottagare inom gemenskapen som transporten är avsedd för och, för transporter som omfattas av punkt 2, den person som har ansvaret för att hantera transporten inom den medlemsstat till vars territorium avfallet först förs in i gemenskapen, informera sina behöriga myndigheter i syfte att initiera lämpliga förfaranden.

Artikel 11

De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna skall inte tillåta transporter som går

1. antingen till

   a) en bestämmelseort söder om latitud 60° S,

   b) en stat som har undertecknat fjärde ACP-EEG-konventionen och som inte är medlem i gemenskapen, dock med beaktande av artikel 14.

2. eller ett tredje land som, enligt ursprungslandets behöriga myndigheters åsikt i enlighet med de kriterier som anges i artikel 20, inte har de tekniska, juridiska eller administrativa resurserna för att hantera radioaktivt avfall på ett säkert sätt.

Artikel 12

1. Då radioaktivt avfall skall exporteras från gemenskapen till ett tredje land, skall de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är ursprungsland kontakta myndigheterna i transportens bestämmelseland.

2. Om alla villkor för transport är uppfyllda skall de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är ursprungsland ge innehavaren av det radioaktiva avfallet tillstånd att skicka i väg det, varvid de skall informera myndigheterna i bestämmelselandet om transporten.

3. Detta tillstånd skall inte på något sätt påverka det ansvar som innehavaren, transportören, ägaren, mottagaren eller andra fysiska eller juridiska personer som berörs av transporten har.

4. För transporten skall de standarddokument som anges i artikel 20 användas.

5. Innehavaren av det radioaktiva avfallet skall meddela de behöriga myndigheterna i ursprungslandet att avfallet har nått sin bestämmelseort i det tredje landet inom två veckor efter ankomstdagen och skall ange den sista tullstation i gemenskapen som transporten passerade.

6. Detta meddelande skall bekräftas av en anmälan eller ett intyg från mottagaren av det radioaktiva avfallet som uppger att avfallet har nått sin rätta bestämmelseort och anger den tullstation som passerades vid införseln till det tredje landet.

AVDELNING IV

Återtransport

Artikel 13

Om användaren skickar tillbaka en sluten strålk källa till källans leverantör i ett annat land, skall den transporten inte omfattas av detta direktiv.

Detta undantag skall dock inte vara tillämpligt på slutna strålkällor som innehåller klyvbara ämnen.

Artikel 14

Detta direktiv skall inte påverka den rätt en medlemsstat eller ett företag i en medlemsstat, till vilket avfall skall exporteras för behandling, har att efter behandlingen skicka tillbaka avfallet till dess ursprungsland. Direktivet skall inte heller påverka den rätt en medlemsstat eller ett företag i den medlemsstaten, till vilken använt kärnbränsle skall exporteras för upparbetning har att skicka tillbaka avfall eller andra produkter från upparbetningen till dess ursprungsland.

Artikel 15

1. Om en transport av radioaktivt avfall inte kan fullföljas eller om villkoren för transporten inte uppfylls enligt bestämmelserna i avdelning II, skall de behöriga myndigheterna i den medlemsstat från vilken transporten utgår säkerställa att det radioaktiva avfallet i fråga förs tillbaka till innehavaren av avfallet.

2. Vid transport av radioaktivt avfall från ett tredje land till en bestämmelseort inom gemenskapen, skall de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är bestämmelseland säkerställa att mottagaren av avfallet och den i ett tredje land etablerade innehavaren av avfallet förhandlar fram en klausul, enligt vilken innehavaren är skyldig att ta tillbaka avfallet om en transport inte kan fullföljas.

Artikel 16

Den eller de medlemsstater som har godkänt transit för den första transporten kan inte vägra att godkänna återtransport i de fall som avses i

— artikel 14, om återtransporten avser samma ämnen efter behandling eller upparbetning och om all relevant lagstiftning beaktas,

— artikel 15, om återtransporten sker enligt samma villkor och specifikationer.

AVDELNING V

Bestämmelser vad avser förfarandet

Artikel 17

Medlemsstaterna skall senast den 1 januari 1994 till kommissionen överlämna namn och adress för de behöriga myndigheterna, all information som behövs för att snabbt kunna kommunicera med dessa myndigheter samt eventuellt meddela att de inte accepterar det automatiska förfarandet vad avser godkännande, enligt artikel 6.4.

Medlemsstaterna skall regelbundet meddela kommissionen alla ändringar av sådana uppgifter.

Kommissionen skall lämna denna information, och alla ändringar av den, till alla behöriga myndigheter i gemenskapen.

Artikel 18

Vartannat år, och första gången den 31 januari 1994, skall medlemsstaterna överlämna rapporter om genomförandet av detta direktiv till kommissionen.

De skall komplettera dessa rapporter med information om situationen vad avser transporter inom deras respektive territorier.

På grundval av dessa rapporter skall kommissionen förbereda en sammanfattande rapport till Europaparlament, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén.

Artikel 19

Vid utförandet av de uppgifter som fastställs i artiklarna 18 och 20 skall kommissionen biträdas av en rådgivande kommitté som skall vara sammansatt av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.

Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer, med hänsyn till hur brådskande ärendet är, om nödvändigt genom omröstning.

Yttrandet skall protokollföras och dessutom har varje medlemsstat rätt att begära att få sin uppfattning tagen till protokollet.

Kommissionen skall ta största möjliga hänsyn till det yttrande som kommittén avgett. Den skall underrätta kommittén om det sätt på vilket dess yttrande har beaktats.

Artikel 20

Det förfarande som fastställs i artikel 19 skall vara tillämpligt särskilt på

— utarbetande och eventuell uppdatering av de standarddokument för ansökan om tillstånd som avses i artikel 4,

— utarbetande och eventuell uppdatering av de standarddokument för godkännande som avses i artikel 6.1,

— utarbetande och eventuell uppdatering av de standarddokument för bekräftelsebrev som avses i artikel 9.1,

— uppställande av kriterier som gör det möjligt för medlemsstater att utvärdera om fordringarna för export av radioaktivt avfall har uppfyllts, enligt artikel 11.2,

— utarbetande av den sammanfattande rapport som avses i artikel 18.

AVDELNING VI

Slutbestämmelser

Artikel 21

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 1 januari 1994. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

2. När en medlemsstat antar de bestämmelser som avses i punkt 1 skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

3. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna de centrala bestämmelserna i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 22

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 3 februari 1992.

På rådets vägnar

João PINHEIRO

Ordförande